

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
**प्रशासन सेवा, कानून समूह, तह ७, कानून अधिकृत पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम**

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	शासकीय व्यवस्था, सार्वजनिक व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न x ५ अङ्क = २०	३ घण्टा
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न x १० अङ्क = ८०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न x ५ अङ्क = २०	३ घण्टा
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न x १० अङ्क = ८०	

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम : भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र, विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानुन, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्फन्नु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८१/४/१७

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, कानून समूह, तह ७, कानून अधिकृत पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र
शासकीय व्यवस्था, सार्वजनिक व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान
खण्ड (क) - (६० अङ्क)
(२ प्रश्न ×५ अङ्क र ५ प्रश्न ×१० अङ्क)

१. शासकीय व्यवस्थाका विविध पक्षहरू (२० अंक)

- १.१ नेपालको सर्वैद्यानिक विकास र नेपालको सर्विधान
- १.२ सरकारको कार्यक्षेत्र, राज्यका अङ्गहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार
- १.३ राज्यशक्तिको बाँडफाँड, शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन
- १.४ लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र नेपालमा यसको अवस्था
- १.५ संघीय शासन प्रणाली, अन्तररसरकार व्यवस्थापन
- १.६ विद्युतीय शासन (E-Governance)
- १.७ सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक समावेशीकरण

२. सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन (२० अंक)

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अर्थ, कार्य, प्रकृति र उद्देश्य
- २.२ व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू र यसका नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- २.३ मानव संशाधन व्यवस्थापन अवधारणा, उद्देश्य, कार्यहरू र कार्यक्षेत्र
- २.४ उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, निर्णय प्रकृया, संगठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य, समूह गतिशीलता, कार्य संस्कृति र विविधता व्यवस्थापन
- २.५ गुनासो व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन र स्रोत व्यवस्थापन
- २.६ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS), आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (AI)
- २.७ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन
- २.८ सार्वजनिक सेवा प्रवाह प्रणाली, आधारभूत मान्यता, विशेषता र चुनौती,
- २.९ सेवा प्रवाहमा तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- २.१० सुशासन, सदाचार, व्यावसायिक नैतिकता र मूल्यहरू (Values), आचारसंहिता र सार्वजनिक स्रोतको परिचालन
- २.११ सार्वजनिक जीवनका सिद्धान्त

३. विकास व्यवस्थापन (२० अंक)

- ३.१ विकासको अवधारणा र यसका नवीनतम उपागमहरू
- ३.२ विकासका आयामहरू- मानव विकास, गरिवी निवारण, जलवायु परिवर्तन, विश्वव्यापीकरण, समावेशी विकास, वैदेशिक सहायता
- ३.३ नेपालमा योजनाबद्ध विकास र चालु आवधिक योजना
- ३.४ आयोजना/परियोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन
- ३.५ दिगो विकासको अवधारणा, लक्ष्य तथा नेपालमा दिगो विकासका प्रयास र चुनौती
- ३.६ नेपालका आर्थिक विकासका पक्षहरू: कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार, पर्यावरण संरक्षण, वैदेशिक रोजगारी, विप्रेषण
- ३.७ विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, JICA

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, कानून समूह, तह ७, कानून अधिकृत पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम
खण्ड (ख) - (४० अङ्क)
(२ प्रश्न ×५ अङ्क र ३ प्रश्न ×१० अङ्क)

४. संस्थागत ज्ञान (२० अंक)

- ४.१ सार्वजनिक संस्थान : परिचय, विकास, उपलब्धि, संस्थानको सेवाहरूको स्थिति र गर्नुपर्ने सुधार सम्बन्धी सवालहरू
- ४.२ काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको स्थापना, विकासक्रम, लक्ष्य, उद्देश्य, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, वर्तमान अवस्था, संस्थागत सुधारका प्रयास, संभावना र चुनौती
- ४.३ काठमाण्डौ उपत्यकाभित्रको खानेपानी व्यवस्थापन र व्यवस्थापकीय कार्य
- ४.४ काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको सम्पर्क मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध, समन्वय र सहकार्य
- ४.५ सार्वजनिक-निजी साझेदारी (PPP) को अवधारणा र PPP Model मा खानेपानी व्यवस्थापन भएका मुलुकहरूको संक्षिप्त जानकारी
- ४.६ संस्थागत सुशासन र सामाजिक उत्तरदायित्व

५. संस्थासंग सम्बन्धित कानूनहरू (२० अंक)

- ५.१ काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र र नियमावली
- ५.२ काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन विनियमावली
- ५.३ काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडको आर्थिक प्रशासन विनियमावली
- ५.४ नेपाल खानेपानी संस्थान ऐन, २०४६
- ५.५ खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड ऐन २०६३
- ५.६ खानेपानी तथा सरसफाई ऐन, २०७९
- ५.७ कम्पनी ऐन, २०६३
- ५.८ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ५.९ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
- ५.१० राष्ट्रिय खानेपानी गुणस्तर मापदण्ड, २०७९
- ५.११ राष्ट्रिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता नीति, २०८०
- ५.१२ राष्ट्रिय खानेपानी गुणस्तर कार्यान्वयन तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७९

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, कानून समूह, तह ७, कानून अधिकृत पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - (५० अङ्ग)
(२ प्रश्न ×५ अङ्ग र ४ प्रश्न ×१० अङ्ग)

१. कानूनको परिचय, सामान्य सिद्धान्त र विधिशास्त्र (१५ अंक)

- १.१ कानूनको अर्थ, महत्व र कानूनका श्रोतहरु
- १.२ विधिशास्त्रीय सिद्धान्त
- १.३ संविधानवाद सिद्धान्त र व्यवहार
- १.४ कानूनको शासन
- १.५ प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त
- १.६ मौलिक हक र प्रचलन

२. कानून र न्यायका सैद्धान्तिक पक्ष (१५ अंक)

- २.१ सारवान कानून, कार्यविधि कानून र प्रमाण कानूनका आधारभूत सिद्धान्त
- २.२ कानून व्याख्याको सिद्धान्त
- २.३ फौजदारी न्यायका मान्य सिद्धान्त
- २.४ फौजदारी न्याय प्रशासन र देवानी न्याय प्रशासन
- २.५ फौजदारी तथा देवानी संहिताका आधारभूत पक्षहरू
- २.६ देवानी र फौजदारी कार्यविधि
- २.७ विशेष र संक्षिप्त कार्यविधि

३. अदालती प्रक्रिया (२० अंक)

- ३.१ म्याद, हदम्याद, प्राडन्याय, हकदैया र क्षेत्राधिकार
- ३.२ रिट निवेदन, लिखित जवाफ र प्रतिरक्षा
- ३.३ लिखतको दर्ता र दरपीठ
- ३.४ कोर्ट फी, धरौटी र जमानी
- ३.५ वारेश, तारिख, आदेश सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.६ दावी वा फिरादपत्र र प्रतिउत्तरपत्र
- ३.७ बयान, बकपत्र, वारेसनामा र मञ्जुरनामा सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.८ वहसनोट, वहसकला र वहस व्यवस्थापन
- ३.९ अल्पकालीन र अन्तरिम आदेश
- ३.१० ठेक्कापट्टा, सम्झौता र करारनामा
- ३.११ मुद्दाको कारवाही, सुनुवाई, फैसला र फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.१२ कानूनी राय र कानूनी रायको उपयोगिता

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, कानून समूह, तह ७, कानून अधिकृत पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) - (५०अङ्क)

(२ प्रश्न ×५ अङ्क र ४ प्रश्न ×१० अङ्क)

४. कानून तथा न्याय सम्बन्धी समसामयिक विषय (१० अंक)
- ४.१ मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा, मानव अधिकारको संरक्षण र समर्द्धन
- ४.२ सार्वजनिक सरोकारको विवाद र रिट क्षेत्राधिकार
- ४.३ न्यायीक सक्रियता र आत्मसंयम
- ४.४ पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा र प्रयोग
- ४.५ वातावरणीय न्यायको अवधारणा
- ४.६ उपभोक्ता हित संरक्षण
- ४.७ विवाद समाधानको बैकल्पिक उपाय
५. कानून तर्जुमा तथा कानूनका विविध पक्ष (१५ अंक)
- ५.१ ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि र गठन आदेशको परिचय
- ५.२ कानून तर्जुमा सम्बन्धी सामान्य जानकारी (ढाँचा र संरचना)
- ५.३ कानूनी लिखित सम्बन्धी ज्ञान र मस्यौदा सम्बन्धी सीप
- ५.४ व्यवस्थापन विधि
- ५.५ अधिकार प्रत्यायोजन
- ५.६ प्रशासकीय कानून र प्रशासनिक निकायका न्यायिक अधिकार
६. ऐन कानूनहरु (२५ अंक)
- ६.१ नेपालको संविधान
- ६.२ मुलुकी देवानी संहिता, २०७४
- ६.३ मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४
- ६.४ फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
- ६.५ नेपाल कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१०
- ६.६ प्रमाण ऐन, २०३१
- ६.७ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ६.८ वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ तथा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- ६.९ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५ तथा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०७६
- ६.१० सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- ६.११ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- ६.१२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- ६.१३ सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५
- ६.१४ प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन तथा बजार संरक्षण ऐन, २०६३
- ६.१५ आवश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४